

Landbruget er nøglen til et gennembrud i Hongkong, fordi det er her, et flertal af udviklingslandene har en produktion, der her og nu kan udvikles til vore markeder. Landbrugsstøtten i den vestlige verden og ikke mindst i EU er en afgørende blokade for en retfærdig liberalisering af verdenshandelen. Ufattelig mange mennesker lever for 1 dollar om dagen, mens EU's køer lever for 2 dollar om dagen, så vi skal have eksporttilskuddene væk, vi skal have tolden ned, og det ville være fantastisk, hvis vi også kunne begynde at nedtrappe direkte støtte til produktion i EU meget mere massivt. Symbolsk, men også reelt, ville det også være utrolig vigtigt, hvis vi kunne få vores nye sukkerordning på plads inden Hongkongmødet, for det ville dog være et signal om god vilje fra EU's side.

Alle, der har ytret sig i sagen, taler om den asymmetriske åbning, altså at vi ikke vil kræve de store indrømmelser af udviklingslandene om, at de skal åbne deres markeder, men at vi først selv skal åbne vore. Det er jeg selvfølgelig enig i.

Jeg tror også, der er en anden problemstilling, man skal gøre sig klar. Vi har en række legitime ønsker i vores del af verden om at koble verdenshandelsregimet til krav om bedre arbejdsforhold, som lever op til de specificerede målsætninger i ILO, og vi har en række ønsker om, at de internationale miljøaftaler og -standarder inkorporeres i verdenshandelsaftalerne. Men alle disse ønsker vil ulandene først høre på, når de ikke længere tror, de er skalkeskjul for en simpel protektionisme, når vi har leveret den markedsåbning, der virkelig betyder noget for dem.

Vi skal i øvrigt også huske, at når vi taler kapacitetsstøtte, taler vi om meget målrettet at hjælpe en række udviklingslande, der har en landbrugsproduktion eller en tekstilproduktion eller noget andet, de umiddelbart kunne afsætte mere af, hvis vi åbnede markederne. Vi skal hjælpe dem med at leve op til nogle standarder, nogle kvalitetskrav, nogle miljøkrav og nogle økologikrav, som vi gerne ser opfyldt i vores del af verden, for ellers vil de miljøkrav og økologikrav, vi stiller i vores lovgivning, vedblivende kunne opfattes som en protektionisme, de ikke kan leve med.

Lad mig afslutningsvis sige: Danmark har selvfølgelig sine egne erhvervsinteresser, og det tilsiger, at vi skal opnå væsentlige fremskridt med hensyn til liberalisering af handel med in-

dustrivarer og tjenester. Men i modsætning til de bekymringer, hr. Frank Aaen har givet udtryk for, vil jeg gerne understrege, at både som jeg har opfattet forhandlingssituationen, og som jeg mener, den skal udvikle sig, skal der være et stort element af frivillighed fra udviklingslandenes side med hensyn til, hvor langt de vil gå med liberaliseringen, og det skal der på nogle områder også være fra vores side. Vi skal f.eks. ikke afskære os fra lokale kulturinitiativer som følge af en liberalisering af verdenshandelen. Men for udviklingslandene handler det her om, at vi ikke må være med til at fjerne deres muligheder for at hævde deres suverænitet med hensyn til offentlig drift, eksempelvis af uddannelsessystemet eller af vandforsyningen.

Kl. 15.00

Til allerallersidst bare en enkelt bemærkning om de videre perspektiver, når det forhåbentlig lykkes i Hongkong, og jeg tror, at det bedste signal om, at det kan lykkes, hedder Pascal Lamy som chef for WTO.

Når det forhåbentlig lykkes i Hongkong, er der en hel stor boks af andre problemstillinger, som vi også skal have taget hul på i det internationale handelssystem. Vi skal have taget hul på de multinationale koncerners forsøg på at monopolisere nogle produkter, der er udviklet ved gmo, og vi skal vi have taget fat på, hvad de fornuftige afgrænsninger i vores patentsystem er, så det ikke udvikler sig til et vanvid, hvor en hvilken som helst god idé kan monopoliseres.

Der er masser af masser af masser af opgaver, der ligger i kølvandet på det, vi forhåbentlig når i Hongkong. Men vi skal fastholde de store perspektiver i det her, nemlig at det først og sidst handler om, hvordan vi vil have en chance for at efterlade vore børn og børnebørn en verden, der bare hænger middelmådigt meget bedre sammen end den, vi har nu, og hvis ikke vi har sammenhængen mellem ambitiøse og et langt stykke ad vejen ensidige indrømmelser til udviklingslandene i den her handelsrunde og opfyldelsen af årtusindmålsætningerne for udviklingsbistanden, så får vi ikke leveret den målsætning om bare middelmådigt at gøre denne verden til et mere harmonisk sted at leve i.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Vi beder ordføreren blive stående lidt. Der er to, der foreløbig har bedt om bemærkninger til hr. Mogens Lykketoft. Den første er hr. Rune Lund.